

Bethesda GYÓGYÍTÓ

A Bethesda Gyermekkórház Magazinja

2020 • ŐSZ

KARANTÉN UTÁN... ÉS ELŐTT?

Szabad segítséget kérni a járvány alatt is

SMA BABÁINK ÉS A GÉNTERÁPIA

GASZTRÓ KÓRKÉPEK

Segítünk kiigazodni

FŐZZÓN LECSÓT ÉGÉSSEBÉSZÜNKKEL

Bethesda Kórház Alapítvány

Alapítványunkon keresztül támogassa Ön is kórházunkat, hogy minél több gyermeket gyógyíthassunk jobb körülmények között!

Sokan keresik meg a kórházat azért, mert valamilyen formában szeretnének segíteni a beteg gyerekeken, vagy az intézményen. Van, aki a pénzét adja. Van, aki az idejét, erejét áldozza ránk. Nem győzzük felsorolni, hogy milyen sokan és sokféleképpen segítettek már nekünk. Isten iránti hálával köszönjük mindenkinek!

Rengeteg eszközre és műszerre van szükségünk ahhoz, hogy mindenben a legtöbbet és legjobbat tudjunk adni. Bátorítjuk, hogy legyen Ön is támogatónk!

Kísérje figyelemmel honlapunkon a jótékonyági rendezvényekről, projektekről, támogatási akciókról szóló beszámolóinkat!

www.bethesda.hu | www.bka.hu

PÉNZADOMÁNY

Ha anyagilag szeretné gyógyító munkánkat segíteni:

- banki átutalással
- rendszeres átutalási megbízással
- postai „sárga csekkkel”
- kórházi gyűjtőládák segítségével
- online adományozással

TÁRGYI ADOMÁNY

Különféle eszközökkel, játékokkal, ruha- és élelmiszeradományokkal is tud segíteni.

TÁMOGATÁSHOZ SZÁMLASZÁM:
10300002-20350699-70073285

SZJA 1% ADÓSZÁM:
180 425 39-1-42

BETHESDA KÓRHÁZ ALAPÍTVÁNY

a Bethesda
Gyermekkórház
támogatására

Törvényszéki bejegyz. száma:
101/Pk.70093/1992

Bejegyzési szám: Pk.70093/1992/3@

Mindenre képesek

Bese Nóra
főszerkesztő

„Őszinték leszünk... kórházban dolgozóként nagyon nehéz megélni a tavaszi szeretet- és elismeréshullám után, hogy egyre több agresszióval, megnemértéssel, méltatlan számonkéréssel és kifogással találkozunk mind a közösségi oldalaink kommentjeiben, mind kórházunk épületében. Megértjük mindazt a feszült bizonytalanságot, ami most egyre fokozódik mindenkiben. Higgyétek el, 100 százalékon felül teljesítenek munkatársaink, hogy pótolják a kiesőket (igen, a COVID miatt) és biztonságban gyógyítsák a gyermekeket! Nem érdemlik meg azt a méltatlan hangnemet, ami sajnos egyre jellemzőbb...

A szabályok a gyermekeket védik, nem ellenük, nem a szülők ellen hozzuk! Figyeljünk egymásra!” A fenti posztot nem gondoltam, hogy valaha meg fogom írni kórházi Facebook oldalunkra, különösen nem a tavaszi szeretetbomba után, ami az egészségügyi dolgozókat érte. A taps, a véget nem érő biztatás, az özönlő adományok olyan reményt, löketet adtak mindnyájunknak a COVID járvány kezdetén, hogy azt reméltük bizakodva mindenre képesek leszünk. Igen, mindenre képesek leszünk, pedig kapunk hideget, meleget, most valahogy inkább hideget. Olyan emberek, akik mindenféle színvonal nélküli túlzás nélkül a kórházért áldozzák életüket. Sajnos a vírus viszont akkor is támad, ha sokan nem hisznek benne, és ezért minket szidnak. Bár hit kérdése lenne.

Ezeket a sorokat a karanténból írom. Ismerem már a szülői aggodalmat, amely a gyermekéért aggódik, bőrömmön érzem a feszültséget, amely a hatóságok-NNK-rendőrség-iskola különböző útmutatásaiból fakad, dolgozóként érzem a kezemben a remegést, ahogy naponta ötvenszer frissítem az ügyfélkapum a PCR teszt eredményeért, és igen, én is, mint mindenki más szabadulni akarok, vissza akarom kapni az életem, ahol nem korlátoznak holmi vírusok. De a valóság más. És a valóságban kell egymást segítenünk, empátiát gyakorolnunk. És az egészségügyi dolgozókat nagyon-nagyon megbecsülnünk.

Tartalom

3	MINDENRE KÉPESEK
BESE NÓRA, FŐSZERKESZTŐ	24	HATÁRTALAN REMÉNY
REGÉNYI HUBA
5	ALAPÍTVÁNYI HÍREK	28	JANKA MISSZIÓJA
ANTAL-FERENCZ ILDIKÓ
8	KARANTÉN UTÁN ÉS ELŐTT?
DR. HIRSCH ANIKÓ, GYERMEKPSZICHIÁTER	28	AMIT SZÜLŐKÉNT A GERINCFERDÜLÉSRŐL ÉRDEMES TUDNI
VIDOVSKY SÁRA, GYÓGYTORNÁSZ
12	GLUTÉNÉRZÉKENYSÉG, BÚZAALLERGIA, LAKTÓZÉRZÉKENYSÉG, TEJALLERGIA
DR. CZELECZ JUDIT, GYERMEK-GASZTROENTEROLÓGUS	32	FRANCIA LECSÓ VAGY RATATOUILLE?
ANTAL-FERENCZ ILDIKÓ
16	ORRPOLIP GYERMEKKORBAN?
DR. TERNAI ZITA, FÜL-ORR-GÉGÉSZ SZAKORVOS	34	RECEPT
18	BEMUTATJUK: DR. KÁRÁSZ HAJNALKA
GYERMEK PULMONOLÓGUS FŐORVOS	35	KÖNYVAJÁNLÓ
20	A VALÓSÁGRÓL
DR. VELKEY GYÖRGY, FŐIGAZGATÓ	36	ÖNÖK ÍRTÁK – RÓLUNK
22	LÉLEKEMELŐ
RIDEG GYULA, KÓRHÁZLELKÉSZ	38	BETHESDA HÍREK

Impresszum

Bethesda Gyógyító Magazin

Kiadja a Magyarországi Református Egyház
Bethesda Gyermekkórháza és a Bethesda
Kórház Alapítvány.

Szerkesztőség címe: 1146, Bethesda u. 3.
Főszerkesztő: Besé Nóra
Olvasószerkesztő: dr. Rácz Anikó, Németh Sándor
Kiadványterv: Sosity Beáta
Képek: Németh Sándor, Ligeti Nóra, 123RF

Ebben a számban közreműködtek:

Dr. Velkey György, Dr. Ternai Zita, Dr. Hirsch Anikó,
Antal-Ferencz Ildikó, Besé Nóra, Ligeti Nóra,
Vidovszky Sára, Rideg Gyula
Kapcsolat: gyogyito@bethesda.hu
Nyomda: Vareg Produkció, 1117 Bp., Kondorosi út 2/a
Következő számunk decemberben jelenik meg.
Kiadványunk ingyenes, a Bethesda Kórház
Alapítvány és a Hungaropharma Zrt.
támogatásával jelenik meg.

Alapítványi hírek

BETHESDA KÓRHÁZ ALAPÍTVÁNY

ARCÉDŐ PAJZSOK, VÉDŐMASZKOK

A Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány több ezer arcvédő pajzsral támogatja intézményüket, rajtuk kívül több helyről is kaptunk 3D nyomtatású speciális védőmaszkokat.

Tavasszal, a védőeszközök hiányakor a legnagyobb segítséget a maszkvarrás jelentette. Nagyon sok felajánlás kapott kórúnk, az Asti bababolt vállalta először nagyobb mennyiség (1.500db) elkészítését. Készítettek egy szabásmintát, sőt egy videót is, a varrás mikéntjéről, később ezt tudtuk mindenkinek küldeni. Aztán a Bloom Tex Kft. küldött több alkalommal saját anyagból készített maszkokat. Ezen felül rengeteg magánszemély, varrócsapat, baráti társaság, gyülekezet, plébánia fogott össze, és varrt számunkra színes, gyerekbarát, mosható maszkot, felsorolni sem tudnánk mindenkit.

SZÁLLÁSHELY

Az Evangélikus Egyház a Rózsák terén található internátusát ajánlotta fel, ahol munkatársakat, elsősorban egészségügyi tanulmányokat folytató önkénteseket tudunk elszállásolni a covid időszak alatt. Néhány munkatársunk is igénybe vette, akiknek az utazás gondot jelentett, vagy a család számára nagy rizikót jelentett az otthonlétük.

JÓTÉKONYSÁGI ÉTELADOMÁNYOK

Rengeteg étterem, kávézó, és legfőképpen magánemberek felajánlásának köszönhetően munkatársaink finomabbnál finomabb ételeket kaptak a hétköznapiakban, ezzel is nagy terhet véve le vállukról. Lehetetlen felsorolni a rengeteg adományozót, hálásan köszönjük mindenkinek! Voltak olyan éttermek, vendéglátó egységek (Pizza King, FELIX Kitchen & Bar, Mártogatós), ahonnan az egész tavaszi hullám alatt napi szinten kaptunk ételt, amellyel munkatársainkat segítettük.

OVI-SULI PROGRAM

A Schweitzer Alapítvány és a Diakóniai Iroda hozzájárulásával hatalmas teret kapott a karantén kezdetével indult kórházi ovi-suli programunk, ahol munkatársaink szerveztek gyermekfelügyeletet és oktatást kórházi dolgozók gyermekeinek.

ESZKÖZBESZERZÉS

A járvány tavaszi hullámakor egyre több olyan pénzádományt kaptunk, amely azt a célt szolgálta, hogy a covid ellátáshoz szükséges eszközöket be tudjuk szerezni. A közleményekben ezt lehetett olvasni: covid, köszönjük, kitartás a nehéz helyzetben, köszönjük a helytállást... Babits Gimnázium: Vigyázzanak magukra...

LAPTOPOK

Munkatársaink gyermekeinek oktatásához négy darab laptopot kaptunk a Váci Tankerületi Központtól!

1%

Megérkeztek az 1%-os felajánlások eredményei! 12 375-en (2000-rel többen mint tavaly) ajánlották fel idén a Bethesda Kórház Alapítványnak adójuk egy százalékát, 80 286 00 Ft-tal segítve kórházunk munkáját, a gyermekek gyógyítását!

Hálásan köszönjük, hogy nektek is fontos, ahogy napról napra gyógyítunk!

Karantén után és előtt?

VAGY Szabad segítséget kérni a járvány alatt is

Dr. Hirsch Anikó
gyermekpszichiáter,
részlegvezető főorvos
szöveg: Antal-Ferencz Ildikó

Hogyan élték meg a gyerekek az iskolák bezárását; vannak-e olyanok, akiket ez kifejezetten előnyösen vagy ellenkezőleg, különösen hátrányosan érintett? Hogyan kezeljük az iskolák újranyitásával kapcsolatos új helyzeteket és hogyan készülünk a „már jelenlévő következő hullámra”?
Hirsch Anikóval, a Bethesda Gyermekkórház pszichiáter főorvosnőjével beszélgettük e minden szülőt érzékenyen érintő kérdésekről.

Milyen pszichés hatással volt a gyerekekre az iskolák bezárása a te tapasztalataid alapján?

Nyilván az első pillanatban a gyerekek többsége számára ez annak örömét jelentette, hogy nem kell iskolába menni és az egész család otthon van. Persze ez sokaknál vegyült azzal a sokszerű élménnyel, hogy nagyon nagy baj van a világban és vajon mi lesz ebből. A gyerekeknél, különösen a kisebbeknél nagyon nagy szerepe van annak, hogy a szülők hogyan reagálnak. Voltak olyan gyerekek, akiknél nagyon komoly szorongás, pánik jelent meg a járvánnyal kapcsolatosan, de az átlaggyerek eléggé pozitívan fogta fel. A kisebbek nehezebben értették, hogy ez nem egy iskolai szünet, hanem egy másfajta oktatás; de nyilván ebbe belejátszott az

is, hogy maguk az iskolák sem tudtak egyik napról a másikra átállni a digitális oktatásra. Nagyon nagy különbségek voltak abban, hogy melyik iskola mennyire szigorúan, illetve szervezeten tudta ezt megoldani.

Ezek voltak az első reakciók. Mi történt akkor, amikor kiderült, hogy ez nem egy rövid átmeneti helyzet?

Valóban jött egy következő szakasz, amikor kiderült, hogy az, amit még a szülők is átmeneti dolognak ítélték meg, nem az. Ebben a szakaszban már erősebben megmutatkoztak a különbségek; egyrészt abban, hogy milyen egy adott gyermek személyisége, másrészt milyen egy adott családi háttér, és annak szervezettsége.

Ahol alapvetően jól meg tudták szervezni az otthonlétet és kialakult egy stabil struktúra, abban a gyerekek nagyon jól tudtak működni. Voltak olyan hiperaktív-figyelmzavaros gyerekek – elég sokan egyébként –, akiknek kifejezetten jót tett az otthoni tanulás, amennyiben a családi napirend kiszámíthatóan működött. Ők nem azért tudtak jobban teljesíteni, mert szüleik megcsinálták helyettük a leckeiket, hanem azért, mert többet tudtak pihenni, mozogni, nem voltak összezárva másik harminc gyerekkel, és sok minden kiszámíthatóbb volt. Ahol tehát a család jól tudta kezelni a helyzetet, és megszer-

vezte az élet különböző területeit – tanulást, játékot, munkát és házimunkát –, ott a gyerekek, beleértve a hiperaktív gyerekek nagy részét, jól működtek. Ugyanakkor viszont például az autista gyerekek esetében „nem mindig jött be”. Ők egy sokkal kiszámíthatóbb struktúrát szeretnek; s ha ez az otthoni napirend tekintetében meg is valósult, az online oktatásban ők nem voltak eléggé lekötve, nem volt eléggé kitöltve az idejük. Nekik ugyanis az az egyik nehézségük, hogy saját maguktól nehezebben tudják megszervezni az életüket, feltalálni magukat, kihasználni az üres időket. Ennek negatív következményeit mi is láttuk. Az autizmussal élőknél eleve gyakoriak a rugalmatlan viselkedésformák; ezek most sok esetben elmélyültek, szélsőségesek, kórossá váltak. Ők ezzel védekeztek a félelmetes információk és a gyakori változások okozta szorongás ellen; így alkottak maguknak védőrendszert. Aztán láttunk olyan gyerekeket is, akiknek nehéz a szociális beilleszkedés: visszahúzódók, szorongók, vagy akiket sokat csúfoltak, bántottak az iskolában. Ők eleinte kimondottan élvezték, hogy nincs iskola, nem kell közösségbe menni, nincsenek kellemetlen élmények, kihívást jelentő helyzetek. Hosszútávon

viszont már nem volt pozitív a hatás, mert a karantén után sokan nehezebben tudtak újra kimozdulni. Ezt egyébként sok felnőttéknél is láttuk: annyira kialakult az egyébként javasolt és jogos védekezés, hogy ebből aztán nehezen léptek ki, amikor lazítások jöttek. Ekkor újra ki kellett találni az életüket, s ez nem ment mindenkinek könnyen.

Voltak-e új eseteid a karanténhoz köthetően?

Igen, olyanok, akik a bezártságot vagy az újrainyitást traumaként élték meg. Érdekes módon többen voltak a lazítás után; akkor, amikor vissza kellett volna térniük egy nem teljesen megszokott, „normál” kerékvágásba, vagyis úgy kimozdulniuk, hogy bizonyos szabályokat továbbra is betartsanak, azzal a tudattal létezniük, hogy nem szűnt meg teljesen a fertőzés veszélye, továbbra is vigyázniuk kell, csak már másképp. Ekkor láttunk sok új beteget, akik nagyon szélsőséges tisztasági kényszerekkel reagáltak. Az erre való odafigyelést folyamatos sulykolták, a járvány szempontjából teljesen indokoltan, de az erre hajlamos embereknek ez kifejezetten súlyos kényszercselekvésbe

fordult át. Nyilván náluk ezt megelőzően is voltak problémák, van egy régebbre visszanyúló patológiai történetük, de amíg nem volt krízis, addig keretek között tudták ezt tartani, most viszont látványosan előjötték a tünetek. És itt bizony kisebb-nagyobb gyerekekről is van szó, akiknél a szorongás nagyon szélsőséges megnyilvánulásait láttuk.

És persze láttunk olyanokat is, akik nem vagy nehezen tudták tartani az előírt járványügyi szabályokat, illetve akik a könnyítésnél szélsőségesen reagáltak, például otthonról elszökdöstek, deviálódás szempontjából veszélyesebb közösségekbe keveredtek. Bár ennek a viselkedésnek vírushelyzettől függetlenül is megvannak a maga veszélyei, lelkileg az ő viselkedésük még mindig közelebb állt az egészségeshez, mint az előzőekben említett csoporté.

Mit tudsz tanácsolni a szülőknek – a jelen helyzetre, illetve arra, ha esetleg újra bezárnak az iskolák?

Minden tisztelem a szülőké, akár otthonról, akár munkahelyen dolgoztak. Embert próbáló feladat volt. Azoknak sem volt könnyű, akik

a gyerekek mellett dolgoztak otthonról, és azoknak sem, akik eljártak, de közben meg kell oldaniuk a gyerekfelügyeletet. Ez mindenkinek iszonyatosan nagy teher. Nagy okosságot nem tudok mondani. Be kell látni a realitást: nem lehet egyszerre mindent csinálni. Ez a lehetetlen küldetés kategória. Kizárólag a strukturáltság, a napi-rend az, amit tudok bárkinek is tanácsolni, és – ezt csak halkán mondom – az elengedés gyakorlása. Ezt tavasszal viszonylag könnyen tanácsolhattam, mert akkor közel volt a tanév vége, de most lényegesen nehezebb, egy komplett tanévet nem lehet csak úgy elengedni...

Ami még nagyon fontos, az a rugalmasság; a járvány legjobban erre tanít mindannyiunkat. Nem véletlen, hogy a kényszerszorongás erősödött fel és pont azoknál, akik nem elég rugalmasak, akiknek különösen fontos a kiszámíthatóság, aminek hiányát kényszerselekvéssel pótolták. Ők szakmai segítségre is szorultak. Tehát, ha valamit mindenképp kell tanácsolnom, akkor az az: ha a szülők azt látják, hogy a gyereküknél a szorongás, a bezárkózás, a túlzott számítógép-használat vagy

bizonyos kényszerek eluralkodnak, ne várjanak hetekig, keressenek szakembert. A járvány alatt sokan azt gondolták, az egészségügyi szakemberek nem elérhetőek. Ez nem igaz; a pszichológusok, pszichiáterek nagyon hamar átálltak az online rendelésre. Természetesen vannak dolgok, amiket nem lehet így megoldani, de konzultálni, tájékozódni az eset súlyosságáról, a szülőnek tanácsot adni lehet. És ha tényleg nagyon súlyos baj van, akkor vannak szakrendelések, van kórház, akut ellátás; ezek nem szűntek meg.

És ha már erről beszélgetünk, hadd tegyem hozzá: szintén nagyon jó hatással volt a járvány az online oktatás mellett a telemedicina fejlődésére is. Nyilván ennek is vannak korlátai, de abszolút alkalmas a konzultációra, arra, hogy kiderüljön, mennyire súlyos a baj. És akinek az, meg fogja kapni az ellátást. Tehát szabad, sőt kell segítséget kérni, nem érdemes várni heteket-hónapokat, amikor esetleg már nagyon eldurvul a helyzet.

Vannak friss tapasztalataid az iskolák újraindításával kapcsolatban, például a karanténban kerülőkkel kapcsolatban?

Én szakemberként még nem érzékelem, de hallom, hogy az iskolákban már zajlik az egymás „mérégetése”. Én csak annyit látok, hogy a szülők egyelőre nagyon akarják az iskolát, jönnek a felírandó gyógyszerekért, receptekért. És egyelőre úgy tűnik, a gyerekek is örülnek. De nem állítom, hogy mindenki; akinek baja volt az iskolával korábban vagy nehezen indult el, annak most is nehéz, de egyelőre többnyire még örülnek neki. Vágytak arra, hogy közösségbe kerüljenek, de biztos, hogy meg kell szokniuk ezt a helyzetet. És van egyfajta bizonytalanság a jövővel kapcsolatban, ami áttevődhet a gyerekekre, de ennek direkt hatásait még nem látom.

Egyelőre nincs konkrét tapasztalatom azzal kapcsolatban sem, ha valakit megbélyegeztek a karantén miatt. De valószínűleg lesz, be fog gyűrűzni az iskolába a családból a vírustagadástól a túlaggódásig minden, és így sajnos a kirekesztés is. Az a baj, hogy ez kiváló alkalom a hibázta-

tásra: miért mentetek olyan helyre, miért nem vigyáztatok jobban, stb. Iszonyú nehéz az iskolák dolga: egységes szabályrendszert erre kidolgozni szinte lehetetlen. A tavaszi durva, de egyszerű, tiszta helyzet volt. Most viszont mindig az adott helyzethez kel alkalmazkodni. Járványügyiileg és emberileg is borzasztó nehéz, így várhatóan lesz egy állandó feszültség az iskolákban. Ráadásul jön az őszi időszak, jönnek az általános betegségek, sokszor hasonló tünetekkel. Még nem látom a következményeket, de az biztos: ez egy újabb felület arra, hogy iskola és a szülők, valamint a gyerekek között akár bullyingig elfajuló feszültség legyen...

Milyen tanácsot tudsz adni ezzel kapcsolatban?

Egy ilyen szituációt pontosan ugyanúgy kell kezelni, mint egy másik bántalmazási helyzetet. És ez esetben is nagyon fontos lehet a megelőzés: az iskolák készítsék fel a gyerekeket erre, beszéljenek velük ezekről a helyzetekről. Nem feltétlenül a pedagógusnak kell megtenni, lehet ez a védőnő vagy az iskolapszichológus dolga. Jó lenne kitárolni erre egy prevenció csomagot, ami nemcsak a kézmosás és a maszkhordás szabályaira terjed ki, hanem arra is, hogy mivel jár pszichésen, ha valaki olyan beteg lesz, amiről nem tehet. Hogy nem csúfoljuk azt, aki vagy akinek a családjában valaki beteg lesz és nem bántjuk azt sem, aki aggódik a 70 éves nagymamájáért. Az iskolák most megpróbálják kialakítani a saját konzekvens szabályrendszerüket, de előbb-utóbb a gyermekek lelkével is foglalkozniuk kellene, nemcsak a hétköznapi teendőkkel. A szülő ugyanis hiába készíti fel a gyereket arra, hogy nem bántunk másokat, az iskola egy másik rendszer, annak is ki kell alakítani és működtetni a saját belső, mindenkire érvényes fizikai és lelki felkészítését.

Gluténérzékenység, búzaallergia, laktózérzékenység, tejallergia

Segítünk kiigazodni!

Dr. Czelecz Judit
gyermekgyógyász, gyermek-
gasztroenterológussal,
osztályvezető főorvos
szöveg: Ligeti Nóra

Mért lettél gyermek-gasztroenterológus?

Amikor leszakvizsgáztam gyermekgyógyászatból, leültünk megbeszélni főorvosnőmmel, hogy hogyan tovább. A vesebetegekkel szerettem volna foglalkozni, de ő azt válaszolta, sokkal nagyobb szükség van rám gyermek-gasztroenterológusként. Azóta egyáltalán nem bántam meg ezt a döntésemet, nagyon szeretem és élvezem ezt a hivatást. Valószínűleg ő a jövőbe látott, mert a gasztroenterológia a gyermek szakellátások között az egyik legkeresettebb területté vált.

Minden édesanya tudja, hogy nem könnyű bekerülni a gasztroenterológiai szakrendelésre. Vajon miért?

Tényleg sokkal több a beteg, mint régebben? Sajnos igen, valóban egyre több a beteg. Tíz éve, amikor az ambulancián elkezdtem dolgozni, egy-két ezer beteget láttunk el évente, tavaly ez a szám a 8000-et is meghaladta. Nagyon megnőtt az ételallergiás és a gyulladásos bélbeteg gyermekek száma Magyarországon. Ennek hátterében részben az is áll, hogy mit eszünk meg nap mint nap. Bármennyire is próbáljuk a lehető legjobbat megadni a gyermekeink számára, nem tudjuk elkerülni a sok-sok „műanyagot”, amelyek közül már jó párról kiderült, hogy bizonyítottan is kifejezetten káros.

Mondhatjuk, hogy ezek akkor civilizációs betegségek?

Igen, a kialakulásukban mindenképp a civilizációnak van elsődleges szerepe.

Melyek a leggyakoribb tünetek, amelyekkel megkeresnek Téged a szülők?

A hasfájás a leggyakoribb, amelyet különböző más tünetek kísérhetnek: hányás, hasmenés vagy székrekedés, súlyállás, esetleg véres széklet. Gyakran látunk el visszatérő légúti tünetekkel, vagy bőrgyógyászati problémával jelentkező betegeket is.

Ha egy gyermeknek néha fáj a hasa, néha kicsit hasmenése van, de a szülő úgy érzi, hogy ez még nem olyan vészes, orvosként mit tanácsolnál neki?

Azt ajánlanám, hogy először várakozzon és figyelje meg a gyermekét. Érdemes pontos étrendi naplót is vezetni. Ha a gyermek magától odamegy hozzá, hogy fáj a hasa, jegyezze fel, és ha még kicsi a gyermek és pontosan követhető az étrendje, azt is gondosan vezessék a naplóban. Ha később gasztroenterológushoz kell fordulni, ezzel nekünk is nagyon sokat segítenek, hiszen a kivizsgálások elején a kórházban kikérdezzük a beteget, fizikálisan megvizsgáljuk, majd pont egy ilyen otthoni megfigyelésre és napló vezetésére fogjuk kérni a szülőt. Diétába kizárólag akkor kezdjenek orvosi javaslat nélkül, ha a szülő teljesen pontosan valamilyen ételmiszerhez tudja kötni a panaszokat. De nyomatékosítani szeretném, hogy soha ne kezdjenek önállóan gluténmentes étrendet, mert az a további vizsgálatot félrevezeti.

Mostanában divat is lett a gluténmentes étkezés, van ennek valami egyéb veszélye?

Igen, a gluténmentesség egy szénhidrátban és zsírban gazdag, de rotszegény étrendet eredményez, amely hosszútávon komoly májkárosodást és kardiovaszkuláris problémákat okozhat. A cöliákia és még két másik kórkép esetén is gluténmentes diétát kell tartani egy gyermeknek, de a szülő ezeket egyedül nem tudja otthon felismerni. Ilyenkor mindenképp kérjék gasztroenterológus segítségét, és a diagnosztika érdekében ne kezdjenek előre gluténmentes diétába.

Hogy zajlik a gluténérzékenység, vagyis a cöliákia kivizsgálása?

Először vért veszünk, ha az első vérvétel után igazolódik a cöliákia gyanúja, egy második vérvizsgálatot is végeznünk kell, sőt bizonyos esetekben vékonybél biopsziát is. Ha mindegyik eredménye pozitív, akkor tudjuk csak kijelenteni valakiről, hogy cöliákiás.

Ha egy gyermek bármilyen panasszal bekerül a gasztroenterológiai szakrendelésünkre, automatikusan szűrjük cöliákiára, mivel a kezdeti tünetek nagyon sokfélék lehetnek. Ez egy komoly autoimmun megbetegedés, ezért a gluténmentes étrendet élethosszig be kell tartani. De a megfelelő diéta mellett, teljesen panasz- és tünetmentessé válik a gyermek. Azonban a rendszeres ellenőrzések és a figyelő orvosi tekintet ellenére sem szabad betegnek kezelni ezeket a gyerekeket a családban, közösségben. Tekintsék ezt csupán egy olyan állapotnak, amikor nem lehet glutént fogyasztani.

A diéta betartása precíz betartása azonban nagyon fontos, egy picit diétahiba ugyanúgy beindítja a káros autoimmun folyamatot, mint a nagy diétahiba. A cöliákia nemcsak a belek megbetegedése, hanem az egész szervezetet érinti, az agytól a szívén, a májon át mindent károsít. Tehát ha valaki tényleg cöliákiás, akkor nagyon fontos, hogy pontosan betartsa a diétát. Általában ezt meg is értik a betegek. Sajnos van egy-két betegem, akiket nem sikerült meggyőzni, azonban a cöliákia egy olyan alattomos kórkép, hogy a diétahiba az elején nem

okoz semmilyen észrevehető tünetet, ezért úgy is érezheti a beteg, hogy felesleges diétáznia. De ez nem így van, muszáj pontosan betartani a diétát.

Milyen betegségek hátterében állhat még a glutén?

A második gluténhez kapcsolódó kórkép a búzaallergia, ez sokkal kisebb betegcsoportot érintő, és legtöbbször pár év alatt kinőhető betegség. Míg a cöliákia minden századik magyar gyereknél fennáll, addig a búzaallergiás gyerekek száma ehhez képest elenyésző. A harmadik pedig a nem cöliákiás gluténérzékenység. Amikor se nem cöliákiás egy beteg, se nem búzaallergiás, mégis azt tapasztalja, hogy glutén fogyasztása mellett panasza van. Különböző tüneteket tud okozni, fejfájást, hasfájást, vagy egyszerűen csak fáradtságot, rossz közérzetet. Jellemzően gyorsan okoz panaszt, tehát ha a beteg eszik egy kis glutént, pár órán belül jönnek a tünetek, míg ha kihagyja az étrendjéből, akkor szintén hamar el is múlnak. S nem okoz súlyos károsodást a szervezetben, mint a cöliákia, ezért megengedett, ha valaki bizonyos küszöbérték alatt

nem tapasztal semmi bajt, akkor azt a gluténmeny-nyiséget fogyaszthatja.

Mesélnél a tejjel kapcsolatos problémákról, a laktózérzékenységről és a tejallergiáról?

A laktózérzékenység azt jelenti, hogy valaki nem tudja jól lebontani a tejben lévő tejcukrot, ennek leggyakoribb formája az ún. felnőtt típusú laktózérzékenység. Ennek csak három tünete van: a hasfájás, a haspuffadás, és a vizes-habos hasmenés. Csecsemőkorban gyakorlatilag sosem fordul elő, mivel az anyatej kb. 7%-a laktóz, nagyon nagy baj lenne, ha nem tudnánk lebontani. 3-5 éves kor után, de leggyakrabban serdülőkortól a laktózt bontó enzim működése lecsökken, felnőttkorra az eredeti funkciójának akár csak tíz százalékát tudja ellátni, emiatt egy adott mennyiségnél több laktóz fogyasztása problémát okozhat, és megjelenhet az említett három jellegzetes tünet. Az, hogy egy bizonyos embercsoport, elsősorban a kaukázusi rassz felnőtt korban egyáltalán le tudja bontani a laktózt, egy mutáció eredménye. Minket a Jóisten laktóztoleránsnak teremtett, ez volt az ősi forma, míg valamikor öt-tízezer éve, az állatok háziasításának megjelenésével evolúciós előnyt jelentett, hogy az állatoknak nemcsak a húsát, hanem a tejét is fogyaszthatták, amely remek energia-, táplálék-, víz-, D-vitamin és kalciumforrás. Az ázsiai vagy afrikai népek kisebb kivétellel a mai napig sem tudják lebontani a laktózt.

Egyébként ez az ún. felnőtt típusú laktózérzékenység jelenleg nálunk is emelkedőben van, kb. 15-20%-ban érintheti a magyar lakosságot. Így ha kisgyermeknél, 3-5 éves kor alatt tejjel kapcsolatos probléma merül fel, mindig a tejfehérjére kell gondolnunk elsőként, nem a laktózra.

És mi jellemző a tejallergiára?

A tejallergia, azaz tejfehérjeallergia már újszülött-, csecsemőkortól jelentkezhet, anyatejes babáknál is. Jellegzetes tünete, hogy a széklet véresen pöttyözött vagy vércsíkos. Ezek a babák síróssabbak, hasfájósabbak, olykor akár többet buknak, vagy különböző bőrtünetet mutatnak. Ez általában anyai tejmentes

diétával orvosolható. Ez később, kisdedkorban is kezdődhet, mikor szintén alapvetően hasi, bőr és légúti tünetek a jellemzők. Minden életkorban az allergén elkerülése, az eliminációs diéta jelenti a megoldást. A jó hír ezzel a kórképpel kapcsolatban az, hogy az esetek döntő többségében, kb. 90 %-ban a gyermekek kigyógyulnak belőle.

A Bethesda Gyermekkórházban hogy lehet bejutni a gasztroenterológiai rendelésre, vagy az osztályos kivizsgálásra?

Sokszor megkeresnek minket a szülők, hogy körzetesek, és szeretnék elhozni a gyermeküket. S mikor meghallják, hogy olyan sok a beteg, hogy csak három-négy hónap múlva tudjuk őket fogadni, bizony elhűlnek. Ekkor szoktuk felajánlani a lehetőséget, hogy ha úgy látják, nem várhat a kivizsgálás, akkor nagyon szívesen kivizsgáljuk a gyermeket az osztályunkon. Ez ugyan két-három napos bent fekvést igényel, de pár héten belül kész a részletes kivizsgálás. Sokan szoktak élni ezzel a lehetőséggel. Az osztályunkon, továbbá nemcsak a körzetünkből, hanem az egész ország területéről tudjuk fogadni a kis betegeket.

Beszélgetésünket a következő számban folytatjuk!

Orrpolip gyermekkorban?

Dr. Ternai Zita
fül-orr-gégész szakorvos

Orrdugulás, horkolás, savós középfülgyulladás hátterében gyermekkorban a leggyakrabban nátha, allergia, orrmandulagyulladás áll, de bizonyos esetekben előfordulhat, hogy az orrüregben és melléküregben kialakuló polipok a felelősek.

Az orr- és melléküregpek polypozus elváltozása viszonylag ritka, de nagy figyelmet igénylő betegség, a gyermekek kb. 0,1-0,3%-át érinti. Az orrpolip általában a bakteriális, vírusos fertőzésekre vagy allergiás gyulladásokra adott válaszként értelmezhető; a hosszan tartó irritáció hozzájárul a szövetburjánzás kialakulásához, váladékképződéshez, a nyálkahártya heveny, illetve krónikusan kialakuló gyulladásához. Ez idővel gyulladásos góc kialakulását is eredményezheti. (Az izolált orrpolip igen ritka gyermekkorban, vagy a rostasejtekből indul ki, vagy antrochoanalisan jelenik meg a polip, ezek mellett a juvenilis angiofibroma is.)

Gyermeckori orrpolip észlelése esetén a vizsgáló orvosnak azonban gondolnia kell egy genetikai betegségre, a cisztás fibrózisra is. Ennél a kórképnél a külső elválasztású mirigyek váladéka nagyon sűrű lesz, így a termelődő felső légúti nyák elzárja az orrmelléküregek szájadékat, visszatérő gyulladásokat, bakteriális fertőzéseket okoz, és sokkal gyakrabban alakul ki ezeknél a gyermekeknél orr- melléküreg polip is.

A polip és a krónikus gyulladás kezelése szükséges a javuló orrlégzéshez, mely a megfelelő fülkürt-funkció, így a jó hallás alapja is. Fontos a nyugodt éjszakai alváshoz, a táplálkozáshoz, nyeléshez, a fogak és a beszéd megfelelő fejlődéséhez is. Az orrpolip terápiája gyermekeknél gyógyszeres és szükség esetén műtéti eljárás kombinációja. Fontos kezelnünk a polip mellett észlelt heveny gyulladást, ha allergia van jelen, akkor ennek a gyógyszeres kezelése is megtörténik. Mindezek mellett a helyileg, tehát az orrnyálkahártyán felszívódó szteroid tartalmú orrspray-k használata is javallott. Továbbá fontos a gyulladás miatt termelődő váladék eltávolítása, az orr gyakori leszívása, tisztítása. Ha a gyulladásos állapotot gyógyszeresen

kontroll alatt tudjuk tartani, a műtét megelőzhető. A műtét az orron keresztül, kis kamera, endoszkóp ellenőrzése mellett a szövetpluszok eltávolítását, valamint a melléküregek szájadékának megnyitását jelenti, amit gyermekeknél minden esetben altatásban végzünk. A műtét általában 1-2 napos kórházi tartózkodással jár.

A kisgyermekek esetében is oda kell figyelnünk a műtétet követő utókezelésre, egy újabb polip kialakulásának megelőzése érdekében, de sajnos a leggondosabb terápia mellett sem kizárt, hogy az orrpolipos gyermeknek felnőttkorában is lesznek hasonló panaszai. A rendszeres szakorvosi kontroll ezért elengedhetetlen.

BEMUTATJUK:

Dr. Kárász Hajnalka

gyermek pulmonológus főorvos

Milyen tanuló voltál általános iskolában?

Általános iskolában kitűnő tanuló voltam végig. Negyedik osztályban az egyik tanár azt mondta nekem: Hajnalka, te gyermekorvos leszel, neked annak kell lenned. Akkor – bár terveim közt szerepelt – nem gondoltam volna, hogy tényleg így lesz.

Miért ezt a hivatást választottad?

Mindig szerettem gyerekekkel foglalkozni, szerettem a közelségüket, őszinteségüket, tisztaságukat. Fontos volt, hogy emberekkel foglalkozzak, valamilyen módon segítséget nyújthassak nekik. Orvosként, gyermekorvosként mindkét vágyamat be tudom teljesíteni. Félttem a gyermekorvoslás nehézségeitől, de egy percig

sem bántam meg, hogy ezt a szakirányt, hivatást választottam.

Ki a legnagyobb példaképed?

Az én legnagyobb példaképem az anyukám. Az, ahogy az élethez hozzááll, ahogy minden akadály és nehézség ellenére mindig talpra áll, minden akadályt mosolyogva leküzd, ahogy a szeretetével vezet minket az úton, az minden ember számára követendő példa lehet.

Hol dolgoznál máshol, ha nem a Bethesdában?

Jelenleg nem tudom elképzelni, hol lehetnék máshol. Szeretek közösségben dolgozni, szeretek itt dolgozni, örülök, hogy itt megvalósíthattam azokat a dolgokat, amiket szerettem volna. Azt, hogy mit tartogat számomra a jövő, nem tudhatom, most úgy érzem, ott vagyok, ahol lennem kell.

Mi életed fő alkotása, amelyre a legbüszkébb vagy?

Ha az alkotás művészetet jelent, abban sajnos nem vagyok annyira jó. Ha az is alkotás, ahogy a gyermekeimet felneveltem, amilyen emberré váltak, akkor úgy érzem, ők életem nagy „alkotásai”.

Szoktál-e főzni?

Nagyon szeretek főzni, talán sütni még inkább. Ha időm engedi, sok újat alkotok a konyhában, általában pozitív visszajelzést kapok a „fogyasztóktól”. Sajnos nem jut rá mindig annyi időm, mint szeretném.

Melyik a kedvenc helyed, ahol jártál?

Az eddigi legnagyobb élményem Izland volt. Hálás vagyok, hogy eljuthattam oda, élmény volt megismerni ezt a különleges, mesebeli, mesés szép szigetet. Különleges kultúrájával, természeti szépségeivel, az ott élők mentalitásával minden téren lenyűgözött.

Mi a kedvenc sportod?

Minden szabadidőm szeretem valamilyen módon vízközelben tölteni, mert engem az megnyugtat. Így a kedvenc sportjaim is vízközeliek, mint az úszás, kajakozás, szeretnék mihamarabb vitorlázni is megtanulni. Emellett szeretem az otthoni edzéseket is, kényelmes és könnyen elérhető.

Melyik könyvet olvastad utoljára?

Most az Aranypintyet olvasom Donna Tartt-tól. Egy kisfiú hányattatott életéről szól, akit a sors édesanyja tragikus halálával váratlan helyzetbe sodor, egy festmény tulajdonosa lesz, amit rejtgetnie kell, és ebből a már nem kíváncsok helyzetből nem tud szabadulni. Izgatottan várom a végét.

Mi volt életed legjobb döntése?

Mint mindenki, én is nagyon sokszor kényszerültem fontos döntéseket hozni, amelyekről nyilván utólag derült ki, hogy jól tettem-e vagy sem. Visszagondolva úgy érzem, sok olyan pont volt az életemben, amikor a döntéseimnek nagyon sok olyan pozitív hozadéka volt, amelyekre nem is számítottam, és hasznomra váltak. Így inkább azt mondanám, nem volt olyan döntésem az életemben, amit utólag megbántam volna. Mindenből tanulta, tapasztaltam valami olyat, amiből tanultam. Legjobb döntésem, ami legtöbbet segített az utamon, talán az volt, hogy az egyetem előtti évben patológián dolgoztam. Mind tudásomban, mind jellemem alakulásában annyi pluszt adott akkor, hogy még ma is úgy érzem, jelentős időszak volt ez az életemben.

NÉVJEGY

A Bethesda Gyermekkórház
gyermekgyógyásza,
gyermek pulmonológusa (tüdőgyógyász).
Két gyermeke van

A valóságról

Dr. Velkey György
főigazgató

A gyermekorvos a betegség megállapításakor a saját valóságot keresi. Ebben a tudomány és a tapasztalata, meg persze a művészi érzéke segíti, hiszen ezek mind az igazságot rajzolják ki. Nem könnyű a feladat, mert a beteg kisdedit szerető szülők a saját aggódásaik és félelemeik kivetítéseként nemritkán felnagyítják amit észlelnek, máskor meg éppen szabadulni akarnak a tehetől, és ezért kicsinyítik a bajt. Mindezt jószándékúan, de érzelmektől vezérelve teszik, és ezért sokszor megfellebbezhetetlenül, foggal-körömmel ragaszkodnak a vélt igazsághoz. Más helyzetekben is milyen komoly, érett feladat szembenézni a valósággal! A vezetői képességek mércéje is ez: merünk-e a tényekből és adatokból, a tapintható, látható és megfigyelhető valóságból szépítés és elfogultság nélkül kiindulni, következtetéseket levonni, döntéseket hozni,

és ezek mentén cselekedni. Eltávolodva a torzító érzelmektől, de mégis szenvedélyesen akarva és merve tenni, amit a helyzet követel. Rugalmas agy és szív kell ehhez, örök lecke mindannyiunknak! Most izgalmas feladat a járvány valóságával szembe néznünk: a valós adatokat megtalálni jó szemmértékkel, azok segítségével logikusan gondolkozni és célszerűen viselkedni – nem pánikból vagy tagadásból, nem politikai szekértáborok mentén vagy ideológiai elfogultságból. Vizsgáljuk az országot, és vizsgálunk mindannyian. Vigyázzunk, figyeljünk, és tartsuk meg a józan eszünket!

Nem könnyű lecke a kemény valósággal való napi találkozás, de azt hiszem, hogy „fentről” nézve ami van, az lehetséges, és ezért isteni is, vagyis elviselhető, sőt szerethető kell, hogy legyen...

Mint, akinek dolga van

Rideg Gyula
kórházlelkész

Egy különös élményem akarom elbeszélni neked. – mondta régi ismerősöm Gedir, a hivatásos átutazó. Hónapok óta először láttam újra kövérnek sovány, alacsonynak magas alakját, és azt a szomorkásan vidám tekintetét, amit most külön is kiemelt orráig feltolt maszkja. „Mackom” van. – így mondta, mert örökké játszott a szavakkal ez az álmodozó. Gondolkodtam ezen a koronán, – kezdte – ezen a sunyi kis rémen. Elképzeltem magamnak, ahogy láthatatlan

csapatokban ólálkodik, szenvtelenül megtámad jót és rosszat, beléd költözik. Nem is tudod, és szolgájává leszel. Szórja magát, mint gyom a magvát, a félelem gombafonalait szövi köréd. És még valamit tesz: a leggyengébbeket elragadja irgalmatlanul. Mi ez, ez a kis molekula-robot? Mi az értelme, hogy összezilálja amúgy is kusza életünket? Valami felsőbb jel? Vagy a vak természet vág rendet, hogy visszaszerezze, ami az övé? Van erre válasz? Vagy

valami jel? Aztán megláttam a minap egy kislányt. A körúton araszolt velünk a reggeli villamos. Egy zöld hajú fiatal a mobiljába gurgulázott valami buliról, meg „J”-ről, aki olyan szemét. Egy mankós kántált panaszosan: „Adjanak, éhes vagyok, adjanak!” Festékes öltözetű borostások csiszolásra érkeztek, egy anyuka az ellenőrről pörölt, más néni a szemben ülő piromosra a hanyagul viselt maszk miatt. Akkor egyszerre csend lett. Felnéztem a könyvből: mindenki egy irányba figyelt. Először nem értettem a dolgot, aztán megláttam a kislányt. Vasalt formaruhában, fehér ingben, könnyű sportcipőben ballagott. Szőghaját vizes kefével rántotta rendbe az anyai kéz, arcán mintás maszk, tekintetét bátran szegezte előre. Kézen fogva vezette kishúgát, akin még látszott, hogy korai volt a kelés. Ez a kislány, ráérősen, a testvérkéje tempójában haladt, nem szidta, nem cibálta a karját. Nem játszott a mobiltelefonján, csak az útra figyelt. Nem szemetelt, nem cigarettázott, nem köpködött

szét rágógumit, szotyola héjat, és udvariasan köszönt a zöldesnek. A lényét körülengte az összes jó tulajdonság, amellyel egy 11 év körüli fiúcska rendelkezhet, aki vállán a hátizsákkal, kishúgával együtt hosszú idő után újra iskolába megy. Mint, akinek dolga van, és az tetszik neki. A pillanat hatása alatt a perlekedő néni könnyezett, a zöld hajú kinyomta a telefont, a csiszolás sem volt többé érdekes, az ellenőr levette a karszalagját és a siránczó „adatok” is elhallgatott. Na, ez volt a jel! – zárta a történetet Gedir, és jelentősegteljesen nézett rám. De mi a csattanó? – kérdeztem értetlenkedve. Egy kislány reggel az iskolába megy a húgával, szépen felöltözve, rendesen. Mi ebben a különös? Hát nem érted? – kérdezett vissza. Újra iskolába ment: is-ko-lá-ba! Nem is fiúcska volt ez, hanem egy jelenés. Valami távoli üzenet az életről és a reményről a természet rideg törvényeivel szemben.

Határtalan remény

Csodák csapatban

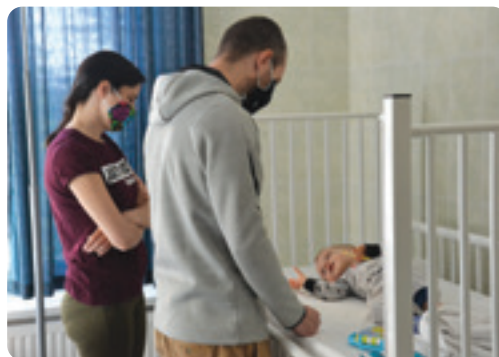
szöveg: Regényi Huba

A kis Zente tavaly októberi esete óta a Bethesda Gyermekkórház nem csak Magyarország, de Európa vezető génterápiás központjává vált. Bő fél év alatt öt SMA-s kisgyereket kezeltek itt eredményesen az Amerikából hozatott, méregdrága, ám igen hatékony készítménnyel, a hatodik terápiája jelenleg is zajlik. Az ellátottak között négy szlovák beteg van, de Csehországból, Németországból vagy épp Hollandiából is érkeznek megkeresések. A főigazgató az intézmény csapatának tudja be ezt a kisebbfajta csodát.

– Testhőmérséklet-ellenőrzés! Kérem, nyújtsa ide a homlokát! – fogad mosolyogva a portásfülkében ülő, fiatal lány. Amint a műszer jelzi, hogy nem vagyunk lázasak, kísérrünk a falra erősített szerkezethez vezet minket. Szemre csaknem úgy néz ki, mint a mosdókban található kézszáritó automata, ám ez nem meleg levegőt fúj, hanem fertőtlenítőszert permetez az ember ujjaira.

A zuglói Bethesda Gyermekkórházban járunk, abból az alkalomból, hogy tavaly október – Zente emlékezetes esete – óta az intézmény nem csak Magyarország, de Európa vezető génterápiás központjává vált: bő fél év alatt öt SMA-s kisgyereket kezeltek itt eredményesen az Amerikából hozatott, méregdrága, ám igen hatékony készítménnyel. (Hogy mellőzzük a reklámot, a nevét nem említjük a cikkben.) A hírek szerint az apróságok közül kettő magyar, három szlovák volt.

A zöld csempékkel borított folyosókon az intenzív osztály felé vesszük az irányt. Ennek szomszédságában rendezték be ugyanis azt a VIP kórtermet,

ahol az érintetteket ellátják. Ekkor tudjuk meg, hogy – az eddig ismert számhoz képest – immár négy szlovák gyerekről lehet beszélni: a hatodik páciens – egy kislány – jelenleg is az intézményben tartózkodik, de – szülei döntése értelmében – nem fotózható. De még ha az is volna, akkor sem lehet bemenni hozzá: állapotából és életkorából adódóan a járványveszély fokozott kockázatot jelent rá nézvést, így szigorú karanténban van, és egy darabig marad is.

Így a VIP kórteremmel csaknem pontosan azonos kialakítású, napos helyiségben ülünk le, amelyben nem csak a betegnek, a gyógyító személyzetnek, de a szülőknek is elegendő tér jutna egy orvosi beavatkozás esetén. Most viszont Mikos Borbála orvosigazgató, az intravénás génterápia munkacsoport vezetője avat be benne a sorsfordító eljárás részleteibe:

– Mielőtt megkezdénénk a beavatkozást, egy sor vizsgálattal fel kell mérnünk a gyerek állapotát, hogy meggyőződjünk róla: alkalmas rá, hogy bevonjuk a génterápiás programba. Miután egyértelműen kiderült, hogy igen, a kórház megrendeli a gyógyszert a chicagói gyártótól. Ennek persze előfeltétele, hogy a csekélynek távolról

sem mondható vételár – gyerekenként 700 millió forint – megérkezzen az intézmény számlájára.

A gyártó – egy svájci gyógyszergyár észak-amerikai leányvállalata, chicagói székhellyel – a gyerek testsúlyának ismeretében előállítja a szükséges mennyiséget. A készítmény speciális hordozódobozban, szárazjég-szemcsék közé helyezve, -60 és -80 Celsius fok közötti hőmérsékleten indul útnak. Hogy a táska belsejében a Budapestre vezető, többórás út során se változzanak a „klimatikus viszonyok”, azt a belé épített eszközök segítségével ellenőrzik: egy műszer folyamatosan figyeli, s negyed óránként jelzi, hány fok van odabent. A mért érték aztán megjelenik a szállítónál lévő vevőkészülék kijelzőjén.

Mihelyst az értékes szállítmány megérkezett a rendeltetési helyére, a Bethesda külön e célra vásárolt, speciális hűtőjébe kerül. Ezek után már nincs akadálya a beavatkozás elvégzésének.

A gyerekeknek egy nappal előtte meg kell érkeznie a kórházba. Itt szteroidokat adnak be neki, hogy az immunrendszere meggyengüljön annyira, hogy a génterápiás gyógyszer kifejthesse jótékony hatását. (Hogy lenyelése ne legyen túlságosan kellemetlen, a szteroidot tartalmazó készítmény

három ízben – eper, banán, tutti-frutti – érhető el a kórházban. Hogy például Zente pontosan milyen ízzel kapta, utólag nehezen lehet megmondani, de tény, hogy nem találta kedvére valónak.)

Ezek után megszúrják a vénát a gyerek jobb karján, bal csuklójába pedig branült (a vénába futó, rugalmas műanyag csövet) helyeznek, a karját pedig sínnel rögzítik, hogy ki ne piszkálhassa magából, amit belé vezettek. Az infúzióban ekkor már ott a megfelelő hőmérsékletűre melegített génterápiás készítmény, s megkezdődik a lényegi szakasz: az az egy óra, amíg az infúzió lecsöpög. Hogy ez idő alatt a gyerek ne kezdjen nyűgösködni, vagy ne unja el magát, arról a kicsik nyelvén jól tudó, s a figyelmük lekötésében jártas nővérek gondoskodnak – a hatvan perc azért nekik is kihívást jelent.

A Zentén 2019 októberében sikerrel végrehajtott beavatkozás után novemberben már be is jelentkezett a második magyarországi SMA-s beteg, az enyingi Levente, 2020 márciusában pedig – demonstrálva, hogy az érintett gyermekek szüleinek elszántsága, no meg a jobbulás reménye nem ismer határokat – megérkezett az első szlovák kisgyerek, Richard is. A fejlemény, hogy külföldről érkező betegeket is el kellene látni, kezdetben elbizonytalanította a kórház vezetését, nem utolsá-

szorban azért, mert nagyban zajlott a koronavírus-járvány, így számos nehezítő körülmény állt fent: a halasztható orvosi ellátásokat központilag felfüggesztették, a határokat lezárták...

Ezért a Bethesda – sajnálattal bár, de – elutasította a Szlovákiából érkező kérést. A szakmai stáb azonban ettől függetlenül tovább kutatta a módját, hogyan tudnának mégis segíteni, és több hetes megfeszített adminisztrációs- és szervezőmunkával elérték, hogy a Zentével megkezdett történet folytatódjék – immár nemzetközi keretek között. – Még a hazai gyerekek esetében is terjedelmes dokumentációt kell készítenünk, a szülők beleegyező nyilatkozatától elkezdve az ellátást fedező alapítvánnyal kötött szerződésig. Mindezt természetesen a magyar jogszabályi környezetnek megfelelően. A Szlovákiából érkező betegek esetében viszont az az ottani szabályokkal összevágó papírokat kellett volna produkálnunk. Tehát keresnünk kellett valakit, aki érti a nyelvet, s megismerni a szlovák törvényeket – érzékelteti a nehézségeket a szervezési feladatokért felelős Stefka Nóra gazdasági igazgatóhelyettes.

Végül csak elkészültek a szükséges dokumentumok, a Zente és Levente esetében közreműködő Hungaropharma ismét vállalta, hogy Magyarországra szállítja a készítményt, a betegek pedig az Országos Rendőrfőkapitányság által kiadott engedéllyel bejutottak az országba. (A vonatkozó kormányrendelet ugyanis rögzítette, hogy járvány idején csakis életmentő gyógykezelés céljából lehet átlépni a határt.)

Március és május között így összesen három szlovák kisgyereket láttak el a Bethesdában, két fiút és egy lányt, júniusban pedig megérkezett a már említett második kislány. A hír, miszerint Budapesten van egy kórház, ahol elvégzik a sorsfordító beavatkozást (persze csak azt követően, hogy a szülők valahogyan előteremtették a gyógyszer beszerzéséhez szükséges százmilliókat), gyorsan terjedt. Stefka Nóra jelenleg is szerteágazó levelezést folytat az érdeklődők folyamatosan bővülő körével – Csehországból, Németországból vagy épp Hollandiából is érkeztek megkeresések.

– A készítményt márciusban ugyan törzskönyvezték

Európában, de továbbra is Amerikában gyártják, csak onnan lehet rendelni. A termékírással viszont megváltozott: már nem az szerepel benne, hogy kétéves korig, hanem az, hogy huszonegy kilós súlyhatárig adható. Ez valamelyest bővíti a lehetséges páciensek körét: nem kell eleve elutasítanunk a két év fölötti gyermekeket, például Iránból – említ egy korábbi példát.

A maga részéről egyébként nem csak a kis betegek eredményes kezelését tartja fontosnak, hanem annak járulékos következményeit is: ha egy szlovák apróság itt, Magyarországon kapja vissza az egészséget, az valami olyasmi, ami által végre érdemben javulhat a magyar-szlovák viszony. Mindezt persze tenni is kell: távozásakor valamennyi szlovák kisgyerek kap egy személyére szabott, direkt neki készült képeskönyvet. A benne sorjázó fotók – a kórház dolgozóinak felvételei – bemutatják, milyen állapotban érkezett az intézménybe, s milyen állapotban indulhat vissza az otthonába. Mindezt természetesen az anyanyelvére fordított sorok kísérik, egy életre szóló, s bármikor elővehető, s fellapozható emlékeztetővel megajándékozva a távozót, vagy a családját.

Persze, mindig akadnak olyanok, akik az eredmények helyett a helytálló vagy valótlán háttérinformációkkal foglalkoznak, s fenntartásaiknak – keresetlen stílusban – hangot is adnak a különféle internetes felületeken.

- A szlovák gyerekek esetében a gyógyszer árát lakossági felajánlások és egyéb, például biztosítói támogatások fedezték, a számukra felajánlott ágyak pedig a kórház társadalombiztosításon felüli kapacitásából kerültek ki. Az ellátást fenntartónk, a református egyház által biztosított költségvetésből fedeztük. Senkinek sem kell tehát a hazai egészségbiztosítás keretei, vagy a magyar adófizetők pénzének felhasználása miatt aggódnia!
- siet megnyugtanni az aggodalmaskodó kommentelőket Velkey György főigazgató, hozzátéve:
- A külföldi páciensek gyógykezelése ugyanakkor jelentős haszonnal járt: sokak javára hasznosítható szakmai tapasztalatot eredményezett. Ami pedig a külhoni reakciókat illeti, nincs belőlük hiány: több tudományos cikk foglalkozott az

intézményben kibontakozó sikerszériával, az amerikai gyártó pedig tanácsadói státuszt ajánlott a kórháznak. A génterápiás készítmény alkalmazásával a Bethesda tehát nem pusztán Magyarország, de Európa élvonalába került!

A főigazgató az intézmény csapatának tudja be ezt a kisebbfajta csodát:

- Szakmailag erős, összetartó közösség alakult itt ki. Minden körülmények között bízhatok abban, hogy munkatársaim végül megtalálják a megfelelő megoldást – mondja. – Emellett persze továbbra is gyerek-kórházként működünk, és igyekszünk minden rászorulóknak segíteni. Hiszen mind a mai napig vonatkozik ránk az intézményben 1953-ig működő diakonisszák – a református egyházközösség szolgálatában álló, betegápolással foglalkozó asszonyok – jelmondata: „Jutalmunk, hogy tehetjük”.

FULLASZTÓ NEHÉZSÉGEK

Az SMA (spinal muscular atrophy) gerinceredetű izomsorvadás, a páciens szervezetében lévő, hibás gén idézi elő. A betegség előrehaladtával az izommozgás gyengül, majd megszűnik. Az izomzat fokozatos leépülése nem csak a kezek és a lábak normális működését gátolja: a páciens egy idő után arra sem képes, hogy nyeljen, vagy levegőhöz jusson. Az érintettek így általában fulladás következtében veszítik életüket. A becslések szerint 120-140 ezer SMA-val élő kisgyerek lehet Magyarországon, évente 10-15 ilyen csecsemő jöhet világra. Mivel a gyermek kétéves korát követően általában már nincs annyi élő motoros idegsejt a szervezetében, hogy a gyógyszerek hassanak, fontos, hogy az állapotának javítását célzó terápiát minél korábban megkezdjék.

„A cikk eredetileg a Magyar Nemzet *Lugas* c. mellékletének 2020. július 25-i számában jelent meg. Elektronikus változata a következő linken érhető el: <https://magyarnemzet.hu/lugas-rovat/jutalmuk-hogy-tehetik-8423862>”.

A cikk megjelenése óta további egy holland kisgyermek részesült a génterápiás kezelésben. (szerk.)

Janka missziója

szöveg: Antal-Ferencz Ildikó

Van egy 9 éves kislány, aki nemcsak betege a Bethesda Gyermekkórháznak, hanem jó tündére is annak. Janka egyéves korában került a kórházba, tejfehérje allergia miatt, azóta Czelecz doktornő gondozza, akivel szoros lett a kapcsolata az évek során. Amikor párévesen kontrollra ment, észrevette: a gyerekek rettegnek a vérvételtől, ezért megmutatta nekik az ő kedvenc plüssmajmát, majd látva annak sikerét, megfogadta, hogy minden évben összegyűjti a plüsseit és elhozza a beteg gyerekeknek. Így kezdődött Janka missziója, aki azóta minden évben újabb és újabb ötletekkel áll elő, hogyan segíthetne a kórház kis betegeinek, sőt immár dolgozóinak is. Édesanyját kérdeztem, hogyan vált a kislány ennyire korán ennyire érzékennyé mások szükségleteire.

Édesanyja szerint Jankának „hatalmas szíve van, nagyon érzékeny és minden helyzetben igyekszik segíteni”. Az első kórházi élménye Czelecz Judit doktornőhöz kötődik, akivel attól lett szoros kapcsolata a nyolc év alatt, hogy a doktornő és asszisztense, Csilla, minden alkalommal nagy szeretettel és megértéssel fordultak feléje, így Janka sosem félt, amikor megtudta, hogy újabb vizsgálatra kell menniük. Szakmailag nem volt egyszerű a kislány diétás étkezését beállítani, de nekik köszönhetően, sikerült, így az egész család hálás érte.

Első „játékonysági akciója” mégsem a doktornőhöz kötődik, hanem a többi kisbetegehez, akiknek arcán látta, mennyire félnek a vérvételtől és pici kora ellenére megérezték, mivel lehetne jobb kedvre deríteni őket. Ő maga is több alkalommal volt vérvételen, és megtapasztalta kisbaba korától, milyen érzés, amikor megszűrják. Várakozás közben, látva a sok síró, féltő gyermeket, odavitte hozzájuk Pajtit, a saját plüss majmát, aki neki is

segített abban, hogy ne féljen. Amikor pedig látta, hogy a plüssállat másoknak is biztonságot ad, elhatározta: minden évben odaadja a kórháznak az általa összegyűjtött plüssöket.

Ahogy Janka cseperedett, úgy jöttek újabb és újabb ötletei. Például az, hogy beviszi a legkedvesebb babaházát, mert „azzal sokáig tudnak játszani a gyerekek és hamarabb eltelik az idő bent, amíg várakoznak”. A következő alkalommal pedig olyan ajándékon gondolkodott, aminek látássérült gyermekek is örülhetnek, és maga rájött arra, hogy az illatos filc lehet erre egy jó megoldás, mert annak ők is érezhetik az illatát.

Amikor édesanyja arról mesélt neki, hogy a kórház támogatást gyűjt, hogy újra kiadhassa egy korábbi mesekönyvét, Janka azt kérte, utalják el a zsebpénzét, mert „sok kicsi sokra megy”. Amikor pedig megtudta, hogy a koronavírus kapcsán gyűjtést szerveztek a dolgozóknak, azt javasolta,

vásároljanak édességet, kávét, teát a dolgozóknak; és még arra is figyelt, hogy cukormenteset is vigyenek, mert lehet, hogy van a dolgozó között cukorbeteg. Legutóbb húsvétkor maga állított össze egy csomagot a dolgozóknak és gyerekeknek; úgy gondolta, talán egy kicsi örömet tud nekik varázsolni azokban a nehéz időkben. Minden alkalommal rajzot is küldött nekik, ráírva: „Köszönjük, hogy vagytok!” Egyik nap Janka levelet kapott, amelyben a dolgozók megköszönték neki az ajándékot és a valóban hatalmas örömet, amit szerzett nekik. Janka másik szívügye az állatmentés.

A Putrinka Alapítvány munkáját édesanyja barátnője által ismerte meg. Azóta születésnapjára nem játékot kér, hanem azt, hogy az erre szánt pénzt szülei adják az alapítványnak. Nekik is írt levelet, majd ellátogatott oda, megsétáltatta a kutyusokat, vitt nekik jutalomfalatot. A kilencéves kislány életét tehát teljesen kitölti a másokról való gondoskodás. Édesanyja szavaival: „mindig keresi az alkalmakat, nyitott szívvel és hatalmas lélekkel éli a mindennapjait”. Nagy álma, hogy majd legyen egy kis kávézója, ahol mindenki boldog. Ő főzi majd a kávét és teát, és mindenki betérhet, aki szeretne egy kicsit feltöltődni.

Azt is eldöntötte, hogy a gyerekek külön kedvezményt fognak kapni. Édesanyja még nem látja, hogy később ez lesz-e a hivatása, de bizonyára felnőttként sem kerül távol a segítő szakmák valamelyikétől. Már csak azért is van erre esély, mert édesanyja

is gyerekkorában kezdett el önkénteskedni, és Janka pici korától vele megy, amikor ő segít valahol. Az önkénteskedés tehát a család mindennapjainak is része. Édesanyja először nagycsaládosok gyermekeire vigyázott, majd gyermekeket táboroztatott, időseket ápolt, fogyatékkal élő fiataloknak és idősebbeknek segített, később részt vett a Máltai Szeretetszolgálat karácsonyi adománygyűjtő akcióiban; egyetemi éve alatt pedig gyermekeket fejlesztett, onkológiás betegeket ápolt, időseket látogatott a krónikus osztályon, és cimborá is volt a Bátor Táborban. Később a munkájában is megadatott az, hogy önkénteseket fogadó szervezettel dolgozhatott. Janka pedig mindenhol elkíséri. Pici korától fogva sokat beszélgetnek vele arról, miért fontos segíteni másoknak; ott, akkor és úgy, ahogy tudnak. Elmondták neki azt is, hogy a segítségnyújtásnak rengeteg formája van: egy jó szó, zebrán való átsegítés, egy apró ajándék; a legfontosabb, hogy észrevegye a környezetében, ha valakinek segítségre van szüksége.

Nem csoda hát, hogy Janka már nagyon fiatalon megérezte és átérezte, mit is jelent odafordulni a másikhoz, és megtapasztalta, mekkora örömet is szerzett azoknak, akiknek segített. Ezért is folytatja tovább, évről évre töretlenül. Fontos, hogy nyitott szívvel éljünk, mert akkor szebbé tehetjük a világot. Hiszem, hogy gyerekeink alakítják a jövőt – zárja a beszélgetést az édesanyja, és bizonyára Janka is hamarosan ugyanezt fogja vallani.

Amit szülőként a gerincferdülésről érdemes tudni

Vidovszky Sára
gyógytornász

A gerincferdülés, latinul *scoliosis* bonyolultabb dolog, mint elsőre gondolnánk, ezért a kezelése sem olyan egyszerű! Mint sok más betegség esetén, itt is nagyon fontos a korai felismerés, ezért a veszélyeztetett korosztályú gyerekek (10-13 éves) rendszeres szűrővizsgálata szükséges.

Intenzív növekedési időszakban fokozottan ügyeljünk a rendszeres ellenőrzésre, mert a romlás ezekben a hónapokban a legfenyegetőbb. A növekedés sokszor a nyári hónapok alatt a legintenzívebb, de az ősztől (reméljük) tavaszig tartó iskolapadban ücsörgés sem sokat segít a dolgon.

Néhány egyszerű dolgot a szülők is megfigyelhetnek otthon. Ezeket havonta érdemes ellenőrizni a gyermekükön.

1. A gyermek mezítláb, egyenes talajon áll, póló nélkül, háttal a szülőnek, két karja a teste mellett lazán. Ebben a helyzetben megfigyeljük a vállak, a lapockák, a medence, a karok és a test közötti rés és a bordák helyzetét.

- **Vállak:** Egy vonalban vannak-e?
- **Lapockák:** Egy magasságban vannak-e? Egyforma távolságban vannak-e a gerinctől?
- **Medence:** A medence a vállak alatt helyezkedik-e el vagy valamelyik oldalra elcsúszott
- Vízszintesen van-e vagy egyik oldala feljebb helyezkedik el? Látunk-e aszimmetrikus bőrredőt a deréktájékon?
- **Kar és a test közötti rés:** Szimmetrikus-e a két oldalon?
- **Bordák:** Szimmetrikusak-e a két oldalon?

2. Ugyanebből a kiinduló helyzetből megkérjük, hogy lassan hajoljon előre. Az előre hajlás alatt a bordák helyzetét és a derekát nézzük.

- Látunk-e a két oldal között aszimmetriát? Van-e púp valamelyik oldalon?
- Látunk-e a két oldal között aszimmetriát? Van-e púp valamelyik oldalon?

Sajnos elterjedt az a tévhit, hogy gerincferdülés esetén az úszás is egy kezelési lehetőség. Ez nem így van! A ferdült gerincnél az izmok egyensúly

teljesen felborul. A görbülettől függően egyes izmok túlnyúlnak, gyengülnek. Az ellen oldaliak pedig megfeszített munkát végeznek. Kifáradnak, zsugorodnak. A gerinc nem csak oldalra ferdül, a csigolyák is elcsavarodnak. Ha ebben a helyzetben szimmetrikusan erősítünk, akkor pont a meglévő aszimmetrikus helyzetre fogjuk ráerősíteni a gerinc körüli izomzatot.

Ha a fenti otthoni vizsgálat pontjai közül van olyan, ami laikusként is feltűnik, mindenképpen keressenek fel ortopédiai szakrendelést és

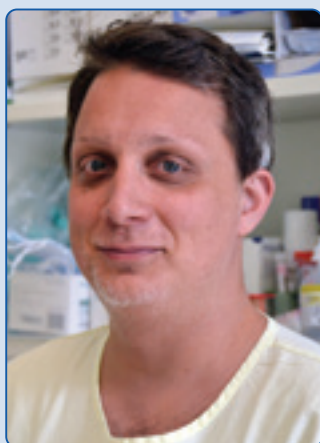
lehetőség szerint Schroth módszerrel dolgozó gyógytornászt. A korai, megfelelő kezelés kulcsfontosságú a további romlás megállítása érdekében! Ezt a speciális módszert Katharina Schroth dolgozta ki Németországban 100 éve. A páciens a kezelés során korrigált testhelyzeteket tanul meg. A korrekciós légzésnek rendkívül fontos szerepe van a kezelés során. Ezekben a korrigált helyzetekben kell erősíteni az izmokat. Emellett manuális technikákkal is segíti a terapeuta a letapadt, zsugorodott izmok felszabadítását.

Tudta, hogy már kórházunkban is elérhető Schroth-módszerrel dolgozó gyógytornász?

Francia lecsó vagy ratatouille?

Dr. Trevidic Thibault
plasztikai- és égéssebész szakorvos
szöveg: Antal-Ferencz Ildikó

Dr. Trevidic Thibault plasztikai sebész 14 évvel ezelőtt érkezett Magyarországra egyetemi hallgatóként, és bár párszor közel állt hozzá, hogy más országba költözik, mégis sok minden itt tartotta. A velünk megosztott lecsó receptjét nagymamájától tanulta.

„Párizsban születtem és ott is nőttem fel. Apai nagyszüleim Párizs mellett, egy nagy családi házban laktak, ahol a kertünkben saját zöldségeket termesztettek. Amikor tudták, hogy megyek hozzájuk látogatóba, nagypapám összeszedte a zöldségeket a kertből, nagymamám pedig istenien megfőzte. Igazából nagymamám lecsóján nőttem fel, később pedig én is megtanultam elkészíteni ezt a finomságot.

Minden szempontból könnyű étel: könnyű elkészíteni és könnyű fogyasztani. Csak az első három lépésre kell figyelni, vagyis arra, hogy a paradicsom előtt a fazékba kerülő zöldségeket folyamatosan kevergessük, hogy ne tapadjanak oda a lábas aljára. Egyszer megtörtént, hogy elfelejtettem rátenni a fedőt a lábasra, így elpárolgott belőle a paradicsom leve és kiszáradt a lecsó, de egyébként nem lehet elrontani.

Otthon sokszor én főzök, mert gyerekkorom óta nagyon szeretem. Nem magyar, inkább francia ételeket készítek, mert a magyar ételek bár finomak, de nekem nagyon zsírosak és túl sósak. A gulyást nagyon szeretem, a paprikás ételeket is, például a paprikás csirkét, de utálok a kocsonyát és a lángost. Ezekkel az ételekkel ennyi év alatt sem tudtam megbarátkozni. A kolbászt és a szalámit is szeretem, viszont a magyar sajtokat nem annyira, hiányoznak nekem az igazi francia sajtok. Az orvosi egyetemet 2006-ban kezdtem el Debrecenben angol programban. Az egyetem vége felé azon

gondolkodtam, hogy diploma után hova is menjek tovább: Brüsszel, London, Svájc, de még Ausztrália is felmerült. De ötödév végén találkoztam egy magyar lánnyal, a jövődöbéli feleségemmel, így minden megváltozott. Az egyetem után Budapestre költöztünk, itt kezdtünk el dolgozni és itt is végeztem el a plasztikai és égéssebészeti képzést.”

Thibault 2019 októberében került a Bethesdába, és azóta imád itt lenni. Számára olyan a kórház, „mint egy ötcsillagos hotel”. Az infrastruktúrát nagyon modernnek találja, az embereket pedig nagyon szimpatikusnak – mind a munkatársait, mind a főnökeit. Értékeli, hogy ebben az intézményben igazi csapatmunka folyik, mindenki ismeri a másikat – olyanok, mint egy nagy család, hisz még a munkán kívül is tartják a kapcsolatot és mindig számíthatnak egymásra.

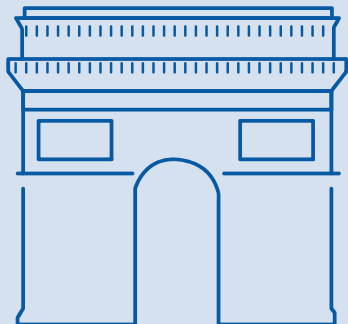

Recept

Hozzávalók (4 főre)

- 1 padlizsán
- 2 cukkini
- 3 kaliforniai paprika (látványos, ha mindegyik más színű:)
- 4-5 paradicsom
- 3 hagyma
- 2 gerezd fokhagyma
- provence-i fűszerek
- 2-3 kanál olívaolaj

Mindent feldarabolunk: a hagymát és a fokhagymát apróra, a padlizsánt kis kockára (nem kell meghámozni), a paprikát és a paradicsomot közepes kockára, a cukkinit viszont szeletelni kell. Egy nagy lábosba vagy fazékba teszünk 2-3 kanál olíva olajat, amiben megpirítjuk a hagymát és a fokhagymát, és amikor üvegessé válik, akkor jöhet a paprika, amit 2-3 percig folyamatosan kevergetünk erős tűzön, utána pedig a cukkini és a padlizsán. 5-10 perc múlva jöhet bele a paradicsom, de az már csak közepes lángon és lefedve, hogy ne párologjon el a paradicsom leve. 30-45 percig főzzük, de közben 10 percenként megkavarjuk. Az utolsó 5-10 percben beletesszük a fűszereket is. A sót és a borsot csak a legvégén szórjuk rá. Tálaláskor két lehetőségünk van: főételként finom francia baguettel (vagy kenyérrel) esszük vagy köretként, csirkehús vagy sertéshús mellé, esetleg úgy, ahogy a franciák nagyon szeretik: marhahússal (ratatouille).

Receptre írva

Szakácskönyvet adott ki a Bethesda Gyermekórház

A Bethesda Gyermekórház különös könyvkiadásra szánt el magát: recepteken, ételeken keresztül mutatja be az elmúlt időszak hőseit, az egészségügyben dolgozókat. Receptre írva – így főzünk a Bethesda Gyermekórházban címmel szakácskönyvet adott ki a kórház, közelebb hozva egy gyógyító intézmény hétköznapijait az olvasóhoz.

Ahogy Dr. Velkey György, a kórház főigazgatója fogalmaz: „Naponta együtt dolgozva hosszú órákat a gyerekek gyógyulásáért, majd leroskadva a nővérpultnál vagy az orvosi szobában, sok más mellett ezek a kérdések is vissza-visszatérnek: Mit ettél? Mit főztél? És a válaszokból élmények törnek fel sokszor messzi otthonokról, eseményekről, kultúrákról. A mesélő munkatárs leírásai és emlékei idővel közösekké, a közösségünk élményeivé válnak, hiszen az elmesélt ételek előkerülnek az ügyeleti vacsorákon vagy a közös ünnepi asztalainknál. És az ízek, hangulatok kikövetelik a megörökítést – eleinte egy-egy papírfecni-re, és íme most már egy ilyen szép, képekkel illusztrált könyvbe is!

Hát így született ez a könyv. Közös beszélgetésekből, a sokféle kultúrába gyökerezett munkatársunk saját, de közössé vált élményéből. A dolgozószobáink, adventi asztalaink, közös kirándulásaink és sütős-főzős vacsoráink együtt megélt örömeiből. Az összetartozásunkból.”

A főigazgató gyógyteái, az égésbész főorvosnő sztrapacska, a főnővér tábori lecsója, a gyógytornász túrós nudlija, a gasztroenterológus bablevese vagy a kórházhygiénikus almáspitéje nemcsak elkészíthető ételek, hanem reményt keltő történetek, hogy az egészségünk, a gyermekek egészsége olyan gyógyító emberekre van bízva, akik minden körülmények között helyt állnak.

A könyv megvásárolható a Bethesda Gyermekórház támogatására az alábbi linken:
https://bethshop.bethesda.hu/hu/receptre_irva_igy_fozunk_a_bethesda_gyermekkorhazban-p-123783.html

Önök írták – rólunk

„A legelhivatottabb orvosok, nővérek, segédek vannak az egész Kórházban. Sajnos 10 éves lányom crohn beteg, így rendszeres látogatói vagyunk a Bethesdának! Soha egy percre sem kellett azon aggódnom, hogy vajon tudják-e hogy mit hogyan csinálnak! Az első perctől kezdve éreztem, hogy a legjobb kezekben van a kislányom! Nem tudok elég hálás lenni a belgyógyászat összes dolgozójának! dr. Czelecz Judit főorvosnő egy Angyal! Az egész osztálynak a szíve-lelke! Köszönöm, hogy vannak nekünk, értünk, a kis betegekért!”

„Nagyon szeretném nyilvánosan megköszönni a Bethesda kórház baba osztályának orvosai és asszisztensek segítségét, mosolyát, kedvességét együttérzését. Egy kórház ahol a magas fokú szakértelem találkozik az emberiséggel! Nagyon ritka manapság! Jó érzés tudni, a bajban hova lehet nyugodt szívvel fordulni. Köszönöm!”

„Mikor cukorbeteg lett a kislányom, mentő vitt be bennünket a belgyógyászatra. Profik voltak, empátikusak együttérzők. Mikor jobban lett Timikém, akkor jött ki rajtam a zokogás. Egy nővérke magához ölelt és mondta: Anya sírjon nyugodtan! A vállán zokogtam ki magam. Sosem felejttem el. A gyerekekkel is türelmesek kedvesek. Szeretjük Őket!”

„Háromszor voltunk bent rövid kis műtétre (fül-orr-gége), de mindháromszor olyanszeretettel voltak nemcsak a gyerekek, hanem felénk, szülők felé is, hogy ha lehet, jól érezzük magunkat még mi is. Nagyon jól esett a figyelmességük, jó élmény volt mindhárom alkalom, köszönjük nekik! Nyáron voltunk a sebészen. Krisztiánnak mi sem volt természetesebb, hogy a lányunk legfontosabb elfoglaltsága a látogatásunk alatt a testvéreivel játszani. Mikor eljött az ideje, hozta utánunk az infúziót, szinte röptében kötötte be a folyosón.”

„Kislányomtól is Andi vett vért többször is. Sajnos máskor akár 40-50 perces kinszenvedés volt, mire kislányom kissé duci karjaiban megtalálták a vénákat. Akár 8-10x is meg kellett szúrni. Andinak mindkétszer elsöre sikerült, szinte észre sem vette a lányom. Hálás vagyok neki, mert mindig borzasztó félelemmel mentünk be egy-egy vérvételre.”

„Pici fiammal 9 napot töltöttünk az Égés osztályon és ezúton is szeretném hálánkat és köszönetünket kifejezni, amiért mindenki kedves volt hozzánk. Nekem pedig külön nagy segítséget jelentett, hogy az Anyák házában lehettem a bent töltött idő alatt. Köszönöm, hogy ebben a kórházban nem csak testtel, hanem a lelkünkkel is törődnek és nem csak a kisbetegekével, hanem a szülőkével is!”

„Mennyit ér egy kisgyermek élete? Hogyan lehet meghálálni, hogy minden tudásukkal, szeretetükkel megteszik a lehetetlent. Hogy minden nap új lelkesedéssel, erővel dolgoznak, akkor is, ha orvosiilag azt gondolják, hogy nincs esély. Van bármi mód, kifejezni ezt a hálát? Ez egy csoda hely, csodás emberekkel, akik hazaérve büszkén nézhetnek magukra, hogy ma is szuper dolgokat tettek, életeket mentettek. Minden tiszteletünk az Önöké, hogy képesek néha szörnyű napok után is mosolyogni és hittel gyógyítani. Példaképek egytől egyig. Köszönünk mindent, amit a lányunkért tesznek. Isten áldja meg mindnyájukat! A lányomat két éve ott műtötték kétszer, elmozdulásos felkarcsont töréssel. Az első műtéténél összerakták a karját, a második műtéténél kivették a vasakat. A Doktor Úr és az Ápolónők is nagyon kedvesek, figyelmesek és türelmesek voltak mind a lányommal, mind velem. Kívánok nekik még sok-sok évet, egészségben, boldogságban, mert az Ő munkájuk felbecsülhetetlen.”

BETSHOP A BETHESDA ÚJ WEBÁRUHÁZA

bethshop.
bethesda.hu

Tájékoztatjuk arról, hogy a webshopban ajánlott termékek megvásárlásával Ön a Gyermekkorházat támogatja, amelyet ezúton is köszönünk.

A Bethesda Gyermekkórház 2020 áprilisában önálló webshopot hozott létre! Kórházunk a megvásárolható termékekkel a lakossági ellátást és a szülőket kívánja segíteni, könnyebb hozzáférést szeretnénk biztosítani a különböző termékekhez, védőfelszerelésekhez, védőeszközökhöz. Elköteleztünk vagyunk abban, hogy a gyermekek egészségét minél jobban meg tudjuk óvni.

Az érdeklődők kizárólag olyan termékeket tudnak megvásárolni nálunk, amelyeket a Kórház dolgozói is nap mint nap használnak és a tapasztalataik alapján a termékek minőségével meg vannak elégedve. Így ezen termékeket bátran és bizalommal tudjuk ajánlani a vásárlóink számára.

Termékeink közt található az otthonunk, saját magunk és családjunk védelmére szolgáló eszközök, fertőtlenítő termékek, maszkok, védőkrémek és kesztyűk.

Büszkén ajánljuk kórházunk saját márkás termékeit a Bethmed termékeket, melyek minősége a gyermekorvosaink véleménye alapján kiemelkedő.

A gyermekek számára kiemelt termékeink között megtalálhatóak a védőmaszkok, illetve a legkisebbek számára a kesztyű helyett alkalmazható antimikrobiális kéz- és bőrvédő krémek.

ÁLLÁSAJÁNLAT

Kórházunk új munkatársak jelentkezését várja az alábbi pozíciók betöltésére:

- csecsemő- és gyermekápoló
- gyermekintenzív szakápoló
- műtéti szakasszisztens
- műtősségéd
- szakasszisztens
- vízcsőhálózat szerelő
- konduktor
- ergoterapeuta
- logopédus
- laborasszisztens

A jelentkezéseket, szakmai önéletrajzokat a hr@bethesda.hu címre küldjék!

BETHESDA PATIKA

Váltsa ki gyógyszereit helyben!

NYITVA TARTÁS

Hétfő: 9.00–18.00

Kedd, Csütörtök: 9.00–15.30

Szerda, Péntek: 9.00–22.00

ELÉRHETŐSÉG

Bethesda igazgatási-

gazdasági épület, földszint

(1146 Budapest, Bethesda utca 3.)

Tel.: +36/1 422-2780

BETHESDA ÉTTEREM

Válassza napi menünket!

LÁTOGASSON EL ÚJ WEBÁRUHÁZUNKBA, A BETHSHOPBA!

bethshop.bethesda.hu

